

Oponentský posudek na rigorózní práci Mgr. Jany Halamové na téma „Podmíněné odsouzení“

I. Kandidátka předložila rigorózní práci čítající 94 stran číslovaného textu včetně seznamu literatury. Vlastní text práce činí cca 90 stran. Rigorosantka předloženým dílem navazuje na svou diplomovou práci. Při zpracování problematiky projevila interdisciplinární přístup.

II. Obsah tvoří vedle úvodu 9 kapitol. Nejprve je věnována pozornost účelu trestu (kapitola 2.), vzniku a vývoji podmíněného odsouzení a probace (kapitola 3), pak následují pojednání o samotném institutu podmíněného odsouzení, od jeho charakteristiky (kapitola 4.), přes podmínky ukládání a výkon (kapitola 5.) až po sledování a kontrolu chování odsouzeného během zkušební doby (kapitola 6.). Nechybí ani komparace s vybranými zahraničními právními úpravami (kapitola 7. a 8.) a návrhy de lege ferenda (kapitola 10.).

II.1. K věcnému obsahu jednotlivých kapitol lze upozornit na následující:

V úvodu rigorosantka nastiňuje (mimo jiné) problém přetížení soudů a přeplnění věznic, přitom předkládá základní směry řešení, mezi nimiž figuruje depenalizace a ukládání alternativních trestů. Za cíl práce si klade zjištění zda, v jakém rozsahu a za jakých předpokladů je v české praxi využíván institut podmíněného odsouzení a jaké jsou možnosti zapojení Probační a mediační služby a jejího uplatnění v rámci výkonu tohoto trestu.

Pozitivně lze vyzdvihnout kapitolu o vývoji institutu podmíněného odsouzení. Nejde o pouhý popis. Z historického vývoje jsou dovozeny závěry a trendy. Správně je upozorněno na rozdílnost evropského podmíněného odsouzení a americké probace. Správně je též vystižen sílící trend evropských států obohacovat podmíněné odsouzení o prvky probace. Autorka rovněž připomíná snahu na mezinárodní úrovni o rozšíření probačních prvků a jiných alternativ k trestu odnětí svobody do trestního práva.

V páté kapitole rozebírá diplomantka podmínky ukládání a výkonu podmíněného odsouzení. Částečně opakuje poznatky prezentované v kapitole předchozí. Nutno vyzdvihnout, že text obohacuje o závěry, které plynou z judikatury, na kterou odkazuje. Bližšímu zkoumání autorka podrobila otázku přiměřených omezení a povinností během zkušební doby. Upozorňuje na nutnost důsledně sledovat účel těchto omezení a povinností, který nesmí být nahrazen účelem jiným, a vztah k trestnému činu. Autorka velmi záslužně odlišuje povinnost

nahradit škodu způsobenou trestným činem podle § 59 odst. 2 TZ od povinnosti nahradit škodu uloženou soudem v rozsudku (§ 228 odst. 1 TŘ). Stranou není ponechána ani problematika rozhodnutí o osvědčení podmíněně odsouzeného.

V šesté kapitole je rozebrána činnost probačního úředníka v průběhu dohledu. Autorka se neomezuje pouze na právní základy problematiky, ale přibližuje též faktický výkon dohledu a obtíže s tím spojené. Řadu poznatků čerpá z oboru psychologie. Okrajově zmiňuje též roli zájmového sdružení občanů a orgánu sociálně-právní ochrany dětí při podmíněném odsouzení.

Kapitola devátá nazvaná „Vývoj v číslech“ obsahuje některé statistické tabulky. Jejich grafické zpracování není vždy zcela bezvadné (např. Tabulka č. 3). Statistické tabulky obvykle tvoří přílohu práce. Samostatnost kapitoly je snad odůvodněna tím, že rigorosantka ke statistikám připojuje vlastní komentář.

II.2. Práce netrpí závažnějšími ani četnějšími nedostatky jazykovými či písařskými, i když není prosta drobných nedostatků. Např. na str. 36 se autorka snažila zohlednit připomínku oponenta diplomové práce. Udělala to však tak nešťastně, že text na sebe nenavazuje.

III. Práce se řadí mezi práce standardní úrovně. Celé dílo má logickou strukturu, stylisticky a jazykově je na slušné úrovni. Po obsahové stránce považují práci za vyhovující, odpovídající požadavkům kladeným na rigorózní práce. Při zpracování vyšla autorka z dostupné literatury (i zahraniční) a judikatury. Názory prezentované autorkou jsou argumentačně dobře podpořeny.

IV. Námět k obhajobě: Rigorosantka by se mohla vyjádřit k úvahám de lege ferenda.

V. Závěrem lze konstatovat, že předložená práce **splňuje obsahové a formální požadavky kladené na rigorózní práce**, a proto ji **doporučuji k ústní obhajobě**.

V Praze dne 7. června 2007

JUDr. et Bc. Tomáš Gřivna, Ph.D.